

MEHANIZACIJA JAVNE UPRAVE

Pripravlja se ustanovitev
anagrafa davkoplačevalcev

Sistem nadzorstva nad davkoplačevalci bo tako popoln, da bodo praktično o njih vedeli vse. Vsedržni center davčnega anagrafa bo začel polno poslovati v teku leta 1971

Zagonetni
kongres
in Lin Piao

Že več mesecev — vsekakor od oktobra lani, ko je bil napovedan — je mednarodna javnost pričakovala od kongresa kitajskih komunistov nekatera pojasnila glede nadaljnjega razvoja kitajske politike, zlasti pa odgovor na vrsto vprašanj, ki so se postavljala potem, ko je bila nekako zaključena tako imenovana »kulturna revolucija«. Toda doslej tak odgovor ni bil dan. Tako že nekaj časa ugotavljamo vse svetovno čudenje, ki ga je bil zanimanjem in nestrpnost pričakoval. Vse je bilo v tajnosti. Od kongresnih dokumentov je bila napovedana samo objava političnega poročila, ki ga je imel Lin Piao, in pa besedilo statuta obnovljene partije. Nič ni povedanega npr. o novem centru, t.j. skupini ljudi okrog Mao Tse-tunga in Lin Piao, kakor tudi ne, kakšen vpliv in težo bodo imeli elementi preteklosti na bodočnost ali pa, kakšno mesto bo zavzela obnovljena kitajska partija v kitajskem življenju itd. Vse to bo svet lahko ugotavljal le takrat, ko se bodo sklopi, sprejeti na kongresu, začeli v praksi uveljavljati. Seveda ugotevanje zelo presenetljivo. Zakaj ogromna Kitajska je praktično izolirana od sveta, zdi se, kot da bi jo negje ne imela nobenih obveznosti, kar je delno posledica npr. stalne zabodene sveta v zvezi z njenim sprejemom v OZN.

Skoraj edina zanimivost, ki jo je svet izvedel, je kot znanu uradno določitev Lin Piao za Maotse-tungovega namestnika. Pa tudi to je bilo že del časa znano, tako da ni nikogar moglo presenetiti. Takoj zatem je v kitajski prestolnici bila razširjena njegova slika, o njem že krožijo tudi najrazličnejše izjave njegove biografije. Povsod je poudarjeno dejstvo, da se je vsa Lin Piaojeva dejavnost razvijala po poti, ki jo je bil utrjal Mao Tse-tung. Govorja je tudi o njegovi udeležbi v »velikem poboru«, kakor se tudi poudarja njegova pozornost, ki jo je posvečal kitajskemu nacionalnemu vprašanju in pa vlogi ljudske armade, katere voditelj — kot sam pravi — morajo slediti svoji poti, ki jo začeti in zaključiti v najstarejši povezavi z vlado politiko.

Vrhu tega — se vtrajno naglašuje — je leta 1959, ko je bil zamenjan Peng Te Huai, obrambni minister, ki je nasprotnoval novi kitajski politiki, je bil prav Lin Piao, ki je obnovil teze o ljudski vojni, oslanjajoč se na osebne izkušnje, ne manj kot štiridesetletnega dela v teku revolucionarne vojne ter graditve nove ljudske oblasti.

Lin Piao navaja značilnosti kitajske revolucije (kmečko »poročilo« ljudskega boja in njegova nadaljnjega razširitev na mesta), označujoč takšno izkušnjo za osnovno tistega gibanja, ki bi se nekoč imelo razširiti tudi na Evropo in Ameriko. S tem je prvič javno spregovoril o določeni kitajski liniji »svetovne revolucije«.

O njem kot osebnosti doslej ni bilo mnogo vedeti, kar je docela v skladu z njegovo zadržanostjo. Seveda ga bo treba zdaj, odkar je javno in dokončno bil imenovan za Maotse-tungovega naslednika, bolj popularizirati. Ve pa se, da je bil rojen leta 1907 v pokrajini Hunan, in sicer kot drugi sin v družini manjših kapitalistov.

Kot prvi osemnajst let je v Kantonu dokončal vojaško akademijo Wamphoa in prejel tudi odlikovanje. Pri devetnajstih je že bil član komunistične partije ter Kuomintang. Z dvajsetimi je postal polkovnik kuomintangovske vojske. Padel s komunisti, je dezertiral in se pridružil osvobodilni vojski. Tu je njegov vojni uspeh skupaj z njegovimi vstopi v Maotse-tungovo vojsko in od tedaj se je njegova kariera naglo razvijala. Leta 1941 in 1943 se je udeležil evileškega pohoda, pri čemer je njegova divizija pogosto zmagovala posega v boju proti japonskim intervencijam.

Zahvaljujoč temu in pa svoji politični ter ideološki dejavnosti, si je kmalu pridobil Maotse-tungovo zaupanje. Po osvojitvi se je udeležil tudi kot gospodarski voditelj, obenem pa je poveljeval eni od kitajskih skupin na Koreji. Kasneje je postal podpredsednik kitajske ljudske skupščine, leta 1955 je bil izvoljen za člana politbiroja partije, l. 1958 pa imenovan za podpredsednika centralnega komiteja.

Tu zgodovinarji beležijo, da je prišlo do nesporazumov in se je obrambni minister Peng Te Huai bil je zato s položaja odstranjen in na njegovo mesto postavljen Lin Piao. Od tedaj sta se z Mao Tse-tungom vedno in popolnoma ujemala v vseh svojih stališčih. Uspela politični voditelji morajo v splošnem biti dobri pisniki. Kaj je v tem pogledu pokazal Lin Piao? Omenjamo, da je l. 1961 bil nastanjen njegov pravilnik narodnoosvobodilne vojske, ki da je predstavljal važen prispevek k reorganizaciji partijskih komitejev obojevalnih sil in odprl pot kulturni revoluciji, ki se je bila začela pred petimi leti.

V teku leta 1971 bo v nekaterih prostorih muzeja sodobne umetnosti v Rimu, v Ulici Marconi, začel poslovati vsedržni center davčnega anagrafa. Ustanova bo le nekaj sto metrov stran od sedeža finančnega ministrstva. Nedolgo tega je finančni resor za omenjene prostore sklenil najeminsko pogodbo, na kar so začeli s pripravilnimi deli za namestitve zapletenih elektronskih naprav, s pomočjo katerih bo moč nadzorovati celotno davčno situacijo v državi. Za dobavo teh naprav je bil razpisan vsedržni natečaj, ki je še vedno odprt, in to sprito potrebo po nakupu omenjenih strojev kar najbolj kasno, tako da bi bilo moč izbrati one najnovejšega, to se pravi najbolj izpolnjenega tipa. Vsekakor pa bodo naprave l. 1970 že nameščene ter funkcionalne.

Omenjeni vsedržni center bo načelno oziroma vodil delo skupine desetih področnih središč, ki ga je imel Lin Piao, in pa besedilo statuta obnovljene partije. Nič ni povedanega npr. o novem centru, t.j. skupini ljudi okrog Mao Tse-tunga in Lin Piao, kakor tudi ne, kakšen vpliv in težo bodo imeli elementi preteklosti na bodočnost ali pa, kakšno mesto bo zavzela obnovljena kitajska partija v kitajskem življenju itd. Vse to bo svet lahko ugotavljal le takrat, ko se bodo sklopi, sprejeti na kongresu, začeli v praksi uveljavljati. Seveda ugotevanje zelo presenetljivo. Zakaj ogromna Kitajska je praktično izolirana od sveta, zdi se, kot da bi jo negje ne imela nobenih obveznosti, kar je delno posledica npr. stalne zabodene sveta v zvezi z njenim sprejemom v OZN.

Skoraj edina zanimivost, ki jo je svet izvedel, je kot znanu uradno določitev Lin Piao za Maotse-tungovega namestnika. Pa tudi to je bilo že del časa znano, tako da ni nikogar moglo presenetiti. Takoj zatem je v kitajski prestolnici bila razširjena njegova slika, o njem že krožijo tudi najrazličnejše izjave njegove biografije. Povsod je poudarjeno dejstvo, da se je vsa Lin Piaojeva dejavnost razvijala po poti, ki jo je bil utrjal Mao Tse-tung. Govorja je tudi o njegovi udeležbi v »velikem poboru«, kakor se tudi poudarja njegova pozornost, ki jo je posvečal kitajskemu nacionalnemu vprašanju in pa vlogi ljudske armade, katere voditelj — kot sam pravi — morajo slediti svoji poti, ki jo začeti in zaključiti v najstarejši povezavi z vlado politiko.

Vrhu tega — se vtrajno naglašuje — je leta 1959, ko je bil zamenjan Peng Te Huai, obrambni minister, ki je nasprotnoval novi kitajski politiki, je bil prav Lin Piao, ki je obnovil teze o ljudski vojni, oslanjajoč se na osebne izkušnje, ne manj kot štiridesetletnega dela v teku revolucionarne vojne ter graditve nove ljudske oblasti.

Lin Piao navaja značilnosti kitajske revolucije (kmečko »poročilo« ljudskega boja in njegova nadaljnjega razširitev na mesta), označujoč takšno izkušnjo za osnovno tistega gibanja, ki bi se nekoč imelo razširiti tudi na Evropo in Ameriko. S tem je prvič javno spregovoril o določeni kitajski liniji »svetovne revolucije«.

O njem kot osebnosti doslej ni bilo mnogo vedeti, kar je docela v skladu z njegovo zadržanostjo. Seveda ga bo treba zdaj, odkar je javno in dokončno bil imenovan za Maotse-tungovega naslednika, bolj popularizirati. Ve pa se, da je bil rojen leta 1907 v pokrajini Hunan, in sicer kot drugi sin v družini manjših kapitalistov.

Kot prvi osemnajst let je v Kantonu dokončal vojaško akademijo Wamphoa in prejel tudi odlikovanje. Pri devetnajstih je že bil član komunistične partije ter Kuomintang. Z dvajsetimi je postal polkovnik kuomintangovske vojske. Padel s komunisti, je dezertiral in se pridružil osvobodilni vojski. Tu je njegov vojni uspeh skupaj z njegovimi vstopi v Maotse-tungovo vojsko in od tedaj se je njegova kariera naglo razvijala. Leta 1941 in 1943 se je udeležil evileškega pohoda, pri čemer je njegova divizija pogosto zmagovala posega v boju proti japonskim intervencijam.

Zahvaljujoč temu in pa svoji politični ter ideološki dejavnosti, si je kmalu pridobil Maotse-tungovo zaupanje. Po osvojitvi se je udeležil tudi kot gospodarski voditelj, obenem pa je poveljeval eni od kitajskih skupin na Koreji. Kasneje je postal podpredsednik kitajske ljudske skupščine, leta 1955 je bil izvoljen za člana politbiroja partije, l. 1958 pa imenovan za podpredsednika centralnega komiteja.

Tu zgodovinarji beležijo, da je prišlo do nesporazumov in se je obrambni minister Peng Te Huai bil je zato s položaja odstranjen in na njegovo mesto postavljen Lin Piao. Od tedaj sta se z Mao Tse-tungom vedno in popolnoma ujemala v vseh svojih stališčih. Uspela politični voditelji morajo v splošnem biti dobri pisniki. Kaj je v tem pogledu pokazal Lin Piao? Omenjamo, da je l. 1961 bil nastanjen njegov pravilnik narodnoosvobodilne vojske, ki da je predstavljal važen prispevek k reorganizaciji partijskih komitejev obojevalnih sil in odprl pot kulturni revoluciji, ki se je bila začela pred petimi leti.

Svečanosti je prisostvoval tudi minister za energetiko in rudnike general Jorge Fernandez Molodtsov, ki je predstavljal vlado.

Tako določeni davkoplačevalci so potem prejeli številko svojega davčnega kodeksa ki bo prisoten v vseh njihovih odnosih z davčnimi uradi. Ta dopolnilna operacija anagrafskih podatkov je bila izvedena v 7555 občinah pri čemer je bilo vzetih v poštev okrog 10 milijonov davčnih primerov. Okrajni uradi za izterjevanje neposrednih davkov pa so na osnovi dohodnih skiz izjav začeli urejati pozicijske kartončke davkoplačevalcev, začeli tako sestavo kartoteke davkoplačevalcev, pristojnih v okraju. Pri tem se zberejo za vsako osebo tudi vsi podatki, zadevajoči njegove odnose z davčno stvarno (izjave, popravki, protizbave, povračila, itd.). Trenutno je že bilo mehaniziranih skoraj polovica 665 okrajnih uradov za neposredne davke, obstoji pa namen, da bi se to delo do konca opravilo v teku letošnjega leta oziroma, najkasneje, v prvih mesecih l. 1970. Področni centri bodo, potem, ko bodo končali poslovanje, začeli poslovanje po mehanizaciji raznih uradov na posameznih področjih, uradov, ki jih je nad 2200 in so najrazličnejšega značaja (skrbništva, carinarne, neposredni davki, register, UTE, center JGE, kartoteka delniških vrednostnih papirjev). Od programiranih področnih centrov bodo ustanovljeni najprej oni v Firencah, zatem v Milanu, Turinu in Genovu. Ostali bodo začeli poslovati vzporedno z mehaniziranjem uradov na posameznih področjih.

IZREDEN PRIMER JUGOSLOVANSKEGA ŽELEZNIČARJA

Pred petimi leti je zaspal
in se do danes ni prebudil

Zdravniki so obupali, njegova žena pa ne in je še vedno prepričana, da bo njen Dragutin prej ali slej ozdravel

Človeški organizem je čudovit stroj. Zamislimo si katerikoli stroj, pa naj gre tudi za najpopolnejši izdelek najsoodobnejše tehnike, ki bi nam mogel na primer s porabo 4.000 ali 5.000 kalorij opraviti delo, ki ga more opraviti v enem dnevu s tolikšno splošno silo človeški organizem. In pri tem mislimo, da je na fizično delo, kajti umsko delo je še druga prednost stroja, ki mu pravimo človeški organizem. Hkrati pa je človeški organizem tudi tako zapleten, ne se dokončno proučen, da tudi najvišje strokovne kapacitete odpovedo pred po-

sameznimi pojavi, na katere ne najdemo niti odgovora, kaj šele rešitev. En takšen primer je primer Dragutina Mitrovića, o katerem je jugoslovanski tisk že večkrat pisal.

Dragutin Mitrović je do petih let delal pri železnici v naselju Mali Ivanic v Srbiji. Nekoga dne pred petimi leti je prišel v Beograd po nakupih in se istega dne vrnil v svojo vas. Kmalu po vrnitvi je sedel k mizi, na večerjo in ker je bil od potovanja utrujen, je kmalu legel k počitku. Njegova žena je še nekaj pospravila v kuhinji in nato prišla v sobo, da bi utrujena tudi legla. Ko pa je stopila v sobo, je opazila, da muž leži na tleh. In ko je prišla bližje, je opazila, da muž sploh ni pri zavesti. Tako je poklicala najstarejšo hčerko in obe sta skušali Dragutina prebuditi. Vsi napori pa so bili zaman in ženska sta v trenutni zmedbi mislili, da je oče oziroma mož umrl. Ob postelji sta mu priglasi svečo.

Minilo je pol ure in Dragutin se je prebudil. Močno ga je prizadelo, ko je ob postelji videl prižgano svečo. Razjezil se je in razkričal, čes da ga žena hoče pregazati pokopati. Kljub upravljeni ježi pa je ponovno zadremal. Od tedaj pa se ni več zbudil.

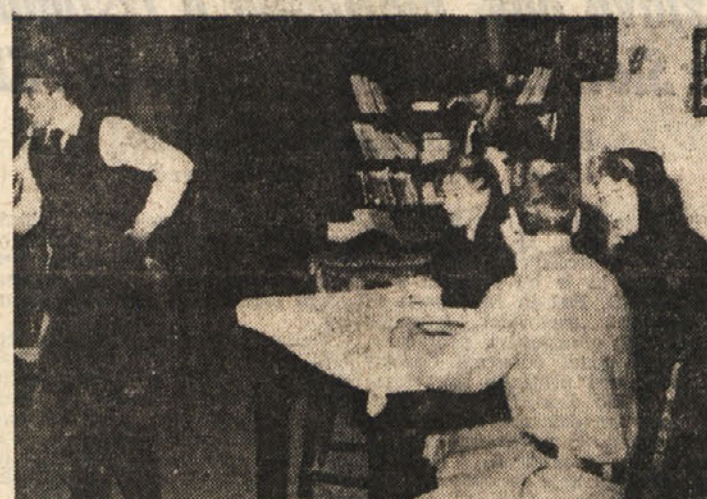
Ko ga žena in hčerka nista mogli več prebuditi, so ga odpešali v bolnišnico v Beograd, kjer so ga pregledali najboljši strokovnjaki, ki so prišli do sklepa, da gre v njegovem primeru za nekažno možgansko atrofijo, to se pravi, da se možganska masa pod vplivom nekega neznanega virusa počasi razkaja. Ko zdravniki železnicearke bolnišnice v Beogradu niso mogli najti dovolj končne razlage za to stanje, so poklicali na pomoč tudi druge strokovnjake in poskrbeli za razna zdravljenja od drugih zdravil, ki so vsega vsega. Rezultati pa ni bilo nobenega. Načelnik enega oddelka te bolnišnice je rekel, da so poskusili vse in da še vedno poskušajo, kako bi čudnega bolnika rešili, vendar je hkrati izrazil mnenje, da ni več kaj početi. V zvezi s tem je rekel do besedne naslednje:

»Gre za možgansko atrofijo, za razpadanje možganske mase. Naša dolžnost je nadaljevati z zdravljenjem, vendar pa so možnosti izboljšanja zelo majhne, če je sploh taka možnost. Pacientovo srce pa normalno bije, kri se mu normalno pretaka, normalno diha, toda gotovo je brez zavesti.«

Toliko o zdravniškem mnenju v zvezi s tem svojevrstnim primerom. Povsem drugače pa meni o tem, konkretno o zdravju Dragutina Mitrovića njegova žena Natalija. Seveda v njenem primeru ne gre več za mnenje strokovnjaka, pač pa za čustvene impulze ženske, ki že pet let živi ob živem mrtu, da so Dragutina Mitrovića pripeljali v bolnišnico v Beograd. Toda v sebi, v kateri leži Dragutin, je tudi postelja, ki je namenjena njegovi ženi. Žena nesrečnega železnicearja namreč ni pustila svojega moža samega niti za en sam dan. In tudi v bodoče, vsaj tako pravi, ga ne bo zapustila, pa čeprav hkrati priznava, da ji to ni lahko, saj ima še svoj dom in svojo družino. Toda Natalija Mitrović glede tega pravi: »Tu bom ostala vse

(Nadaljevanje na 6. strani)

«SVET BREZ SOVRAŠTVA» PRED KOMISIJO SKPOS

Zakaj je dramska skupina
pripravila prav to dramo

Prizor iz uprizoritve »Glavnega dobilka«

Prizor iz drame »Svet brez sovraštva«

Nocoj bo dramska skupina prosvetnega društva Prosek-Kontovel uprizorila v prosvetni dvorani na Proseku dramo Mire Mihelič-Pucove: »Svet brez sovraštva«. Tudi uprizoritvi bo prisostvovala tudi komisija Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, da bi si ogledala predstavo in ocenila uprizoritev za morebitni nastop dramske skupine prosek-kontovskega prosvetnega društva na srečanju amaterskih skupin Slovenije, ki bo prihodnjega junija na Došenjskem. V zvezi s tem je vredno povedati tudi, zakaj si je dramska skupina tega tako agilnega prosvetnega društva izbrala prav to delo. V zvezi s tem je predsednik društva Marjan Perlot rekel naslednje:

»Dramska družina prosvetnega društva Prosek-Kontovel si je na začetku sezone zastavila nalogo, da bo v letošnjem letu naštetila dramo v treh delih, ki jo je napisala slovenska pisateljica Mira Mihelič. V tem delu pisateljica obravnava življenje političnih pripornikov, ki za časa narodnoosvobodilne vojne aktivno sodelujejo z Osvobodilno fronto. V celici je zaprtih osem žensk. Tu se razpletajo ves njihov notranji boj, njihovo trpljenje in strah pred transportiranjem v Nemčijo. Igra »Svet brez sovraštva« je dokument časa, dokaz nesvarnega odpora proti tujim zatiralcem in domačim izdajalcem.

»Ko smo izbirali tekst, ki naj bi ga naša dramska družina uprizorila, smo želeli, da bi našim ljudem, predvsem mladim, ki skrajno ne poznajo vojnih grozot, ponovno oživel v delno prikazani najslabše obdobje slovenske zgodovine — narodnoosvobodilno borbo. Hoteli smo prikazati trpljenje slovenskega človeka v času druge svetovne vojne. Zelim, da bo tudi naša mladina znala ceniti žrtve, ki so jih doprinesli naši fantje, možje, dekleta, žene in tudi otroci. Tem žrtvam se moramo zahvaliti in jim izkazati največjo čast, ker so žrtvovali največ kar so imeli — darovali so svoje življenje. Njim moramo biti hvaležni, da nas ščitijo, več ne zahtevajo, da lahko pomirno v našem materinem jeziku, da imamo naše šole, naša društva, naše gledališče. Zaradi tega mora slovenska mladina ceniti njihove žrtve in spoštovati njih spomin ter se vedno in povsod zavedati, da so otroci slovenskih staršev. Najprej se bomo odločili spominu poditi, če bomo ljubili materin jezik in bili ponosni, da smo Slovenci.«

Ponavljamo, da je takšno obnašanje ženske plod čustvenih vzgibov in ne posledica razuma. Toda že prej smo rekli, da je človek v svojem bistvu na eni strani izredno »popoln stroj«, na drugi pa tudi izredno zapleteno bitje. To v tem primeru ne velja le za Dragutina Mitrovića, pač pa tudi za njegovo ženo, ki ni le prepričana, da bo njen mož prej ali slej ozdravel, pač pa smatra, da je njen Dragutin, kljub temu, da še pet let spi, ohranil svojo zavest, le da se ne more izražati. Zato mu žena Natalija ne le streže, kot se streže slehernemu bolniku, pač pa mu ob postelji prebira dnevni tisk, komentira posamezne vesti, prebira pisma, ki jih dobiva od svojcev in znancev, pripoveduje novosti in dogodke iz domače vasi in od drugod, največ seveda mu pripoveduje o treh otrokih, ki žive bolj težavno življenje, saj živi njihova mati nepretrgano ob zelo bolečem občutju v bolnišnici. Nekdo, ki je sledil temu dogodku, je svoje vtise o vsem tem označil v enem samem vendar zelo globokem stavku. Rekel je: »Zdravstvo ne pozna čudežev, žena jih pozna«.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Jean Leppien v Nemškem inštitutu

Umetniška razstava v nemškem kulturnem inštitutu je to pot toliko zanimivejša, ker nam predstavlja dela enega od najpomembnejših znamenitih grupiranih »šol Bauhaus«, ki je odločujoče vplivala na razvoj in napredno usmeritev umetnosti od arhitekture do slikarstva. Razstavlja delo Francisa Jean Leppien, učence očeta abstraktnega slikarstva Kandinskiga, čigar skulpture, posebno plemenite, pronicajo iz prikazanih podob. So to svojevrstni akvarili iz dobe, ki gre od leta 1953 do danes. Ne glede na to, da niso njihovi razstavitelji zelo enotni, vti, kar je pripisati posebnemu ustvarjalnemu načinu in tudi vedno enaki veliki listi, ki so si sicer akvarilno podoben, se pa preko njihove barvitosti, skoro otipljivo, kot pri slikalnih, rje in razprostrta igra belih črt, ki med enako črni, ozrjavljajoč, močno izstopajo iz papirja.

Slike so neoporečno lepe. Gradi jih pa Leppien le na krepkih nasprotnih črtnih in nežnosti akvarilnega barvanja, v katerem zasledimo izredno skladnost nanašanja odtenkov akvarilnih barv, ki izdaja globoko poznavanje optičnega nabora, ki barv, kat ga je najti v svoji znameniti knjigi »Die Farbenlehre in seine razi in epohalno delo.

Enaka znanstvena metodnost je opazna tudi v postopnem umetniškem višanju zasnov in prikazanih listih, ki se harmonično razvijajo spreminja s tekmo let, od začetne zelo razgibane abstraktnosti iz dobe po letu 1953, in pogosto neoporečno vzhaja v geometrično lepoto nerednega, krepko črna nadstava, v katerem pa je vzhaja ponekod zametek predmetnosti, kot n.p. v sliki, ki se zdi kot staromaska palca MILKO BAMBIC

OVEN (od 21.3 do 20.4.) Uspešno boste kos nalogi, ki vam je bila poročena. Nezanee vam bo pomagal v neki sliki zavodi.

BIK (od 21.4 do 20.5.) Zadolgovlj rezultat tveganega podviga. Preverite iskrenost nekoga prijatelja.

DVOJKO (od 21.5 do 21.6.) Ne pristanite na nelo sodelovanje, ki vam ne nudi nobenega zagotovila. Besedni dvojni v družini.

RAK (od 22.6 do 22.7.) Zločen spopad z nekim nadrejenim. Ne izgubite zaupanja v zmago resnice.

LEV (od 23.7 do 23.8.) Preveč ste redkobesedni. To zbujata vasi nepripravljenosti. Redko prisrčno vzdušje.

Nocoj bo dramska skupina prosvetnega društva Prosek-Kontovel uprizorila v prosvetni dvorani na Proseku dramo Mire Mihelič-Pucove: »Svet brez sovraštva«. Tudi uprizoritvi bo prisostvovala tudi komisija Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, da bi si ogledala predstavo in ocenila uprizoritev za morebitni nastop dramske skupine prosek-kontovskega prosvetnega društva na srečanju amaterskih skupin Slovenije, ki bo prihodnjega junija na Došenjskem. V zvezi s tem je vredno povedati tudi, zakaj si je dramska skupina tega tako agilnega prosvetnega društva izbrala prav to delo. V zvezi s tem je predsednik društva Marjan Perlot rekel naslednje:

»Dramska družina prosvetnega društva Prosek-Kontovel si je na začetku sezone zastavila nalogo, da bo v letošnjem letu naštetila dramo v treh delih, ki jo je napisala slovenska pisateljica Mira Mihelič. V tem delu pisateljica obravnava življenje političnih pripornikov, ki za časa narodnoosvobodilne vojne aktivno sodelujejo z Osvobodilno fronto. V celici je zaprtih osem žensk. Tu se razpletajo ves njihov notranji boj, njihovo trpljenje in strah pred transportiranjem v Nemčijo. Igra »Svet brez sovraštva« je dokument časa, dokaz nesvarnega odpora proti tujim zatiralcem in domačim izdajalcem.

»Ko smo izbirali tekst, ki naj bi ga naša dramska družina uprizorila, smo želeli, da bi našim ljudem, predvsem mladim, ki skrajno ne poznajo vojnih grozot, ponovno oživel v delno prikazani najslabše obdobje slovenske zgodovine — narodnoosvobodilno borbo. Hoteli smo prikazati trpljenje slovenskega človeka v času druge svetovne vojne. Zelim, da bo tudi naša mladina znala ceniti žrtve, ki so jih doprinesli naši fantje, možje, dekleta, žene in tudi otroci. Tem žrtvam se moramo zahvaliti in jim izkazati največjo čast, ker so žrtvovali največ kar so imeli — darovali so svoje življenje. Njim moramo biti hvaležni, da nas ščitijo, več ne zahtevajo, da lahko pomirno v našem materinem jeziku, da imamo naše šole, naša društva, naše gledališče. Zaradi tega mora slovenska mladina ceniti njihove žrtve in spoštovati njih spomin ter se vedno in povsod zavedati, da so otroci slovenskih staršev. Najprej se bomo odločili spominu poditi, če bomo ljubili materin jezik in bili ponosni, da smo Slovenci.«

Ponavljamo, da je takšno obnašanje ženske plod čustvenih vzgibov in ne posledica razuma. Toda že prej smo rekli, da je človek v svojem bistvu na eni strani izredno »popoln stroj«, na drugi pa tudi izredno zapleteno bitje. To v tem primeru ne velja le za Dragutina Mitrovića, pač pa tudi za njegovo ženo, ki ni le prepričana, da bo njen mož prej ali slej ozdravel, pač pa smatra, da je njen Dragutin, kljub temu, da še pet let spi, ohranil svojo zavest, le da se ne more izražati. Zato mu žena Natalija ne le streže, kot se streže slehernemu bolniku, pač pa mu ob postelji prebira dnevni tisk, komentira posamezne vesti, prebira pisma, ki jih dobiva od svojcev in znancev, pripoveduje novosti in dogodke iz domače vasi in od drugod, največ seveda mu pripoveduje o treh otrokih, ki žive bolj težavno življenje, saj živi njihova mati nepretrgano ob zelo bolečem občutju v bolnišnici. Nekdo, ki je sledil temu dogodku, je svoje vtise o vsem tem označil v enem samem vendar zelo globokem stavku. Rekel je: »Zdravstvo ne pozna čudežev, žena jih pozna«.

Ponavljamo, da je takšno obnašanje ženske plod čustvenih vzgibov in ne posledica razuma. Toda že prej smo rekli, da je človek v svojem bistvu na eni strani izredno »popoln stroj«, na drugi pa tudi izredno zapleteno bitje. To v tem primeru ne velja le za Dragutina Mitrovića, pač pa tudi za njegovo ženo, ki ni le prepričana, da bo njen mož prej ali slej ozdravel, pač pa smatra, da je njen Dragutin, kljub temu, da še pet let spi, ohranil svojo zavest, le da se ne more izražati. Zato mu žena Natalija ne le streže, kot se streže slehernemu bolniku, pač pa mu ob postelji prebira dnevni tisk, komentira posamezne vesti, prebira pisma, ki jih dobiva od svojcev in znancev, pripoveduje novosti in dogodke iz domače vasi in od drugod, največ seveda mu pripoveduje o treh otrokih, ki žive bolj težavno življenje, saj živi njihova mati nepretrgano ob zelo bolečem občutju v bolnišnici. Nekdo, ki je sledil temu dogodku, je svoje vtise o vsem tem označil v enem samem vendar zelo globokem stavku. Rekel je: »Zdravstvo ne pozna čudežev, žena jih pozna«.

Ponavljamo, da je takšno obnašanje ženske plod čustvenih vzgibov in ne posledica razuma. Toda že prej smo rekli, da je človek v svojem bistvu na eni strani izredno »popoln stroj«, na drugi pa tudi izredno zapleteno bitje. To v tem primeru ne velja le za Dragutina Mitrovića, pač pa tudi za njegovo ženo, ki ni le prepričana, da bo njen mož prej ali slej ozdravel, pač pa smatra, da je njen Dragutin, kljub temu, da še pet let spi, ohranil svojo zavest, le da se ne more izražati. Zato mu žena Natalija ne le streže, kot se streže slehernemu bolniku, pač pa mu ob postelji prebira dnevni tisk, komentira posamezne vesti, prebira pisma, ki jih dobiva od svojcev in znancev, pripoveduje novosti in dogodke iz domače vasi in od drugod, največ seveda mu pripoveduje o treh otrokih, ki žive bolj težavno življenje, saj živi njihova mati nepretrgano ob zelo bolečem občutju v bolnišnici. Nekdo, ki je sledil temu dogodku, je svoje vtise o vsem tem označil v enem samem vendar zelo globokem stavku. Rekel je: »Zdravstvo ne pozna čudežev, žena jih pozna«.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Jean Leppien v Nemškem inštitutu

Umetniška razstava v nemškem kulturnem inštitutu je to pot toliko zanimivejša, ker nam predstavlja dela enega od najpomembnejših znamenitih grupiranih »šol Bauhaus«, ki je odločujoče vplivala na razvoj in napredno usmeritev umetnosti od arhitekture do slikarstva. Razstavlja delo Francisa Jean Leppien, učence očeta abstraktnega slikarstva Kandinskiga, čigar skulpture, posebno plemenite, pronicajo iz prikazanih podob. So to svojevrstni akvarili iz dobe, ki gre od leta 1953 do danes. Ne glede na to, da niso njihovi razstavitelji zelo enotni, vti, kar je pripisati posebnemu ustvarjalnemu načinu in tudi vedno enaki veliki listi, ki so si sicer akvarilno podoben, se pa preko njihove barvitosti, skoro otipljivo, kot pri slikalnih, rje in razprostrta igra belih črt, ki med enako črni, ozrjavljajoč, močno izstopajo iz papirja.

Slike so neoporečno lepe. Gradi jih pa Leppien le na krepkih nasprotnih črtnih in nežnosti akvarilnega barvanja, v katerem zasledimo izredno skladnost nanašanja odtenkov akvarilnih barv, ki izdaja globoko poznavanje optičnega nabora, ki barv, kat ga je najti v svoji znameniti knjigi »Die Farbenlehre in seine razi in epohalno delo.

Enaka znanstvena metodnost je opazna tudi v postopnem umetniškem višanju zasnov in prikazanih listih, ki se harmonično razvijajo spreminja s tekmo let, od začetne zelo razgibane abstraktnosti iz dobe po letu 1953, in pogosto neoporečno vzhaja v geometrično lepoto nerednega, krepko črna nadstava, v katerem pa je vzhaja ponekod zametek predmetnosti, kot n.p. v sliki, ki se zdi kot staromaska palca MILKO BAMBIC

OVEN (od 21.3 do 20.4.) Uspešno boste kos nalogi, ki vam je bila poročena. Nezanee vam bo pomagal v neki sliki zavodi.

BIK (od 21.4 do 20.5.) Zadolgovlj rezultat tveganega podviga. Preverite iskrenost nekoga prijatelja.

DVOJKO (od 21.5 do 21.6.) Ne pristanite na nelo sodelovanje, ki vam ne nudi nobenega zagotovila. Besedni dvojni v družini.

RAK (od 22.6 do 22.7.) Zločen spopad z nekim nadrejenim. Ne izgubite zaupanja v zmago resnice.

LEV (od 23.7 do 23.8.) Preveč ste redkobesedni. To zbujata vasi nepripravljenosti. Redko prisrčno vzdušje.

NA OBČNEM ZBORU SINDIKATA SLOV. ŠOLE

Napori za ureditev
nerešenih vprašanj
slov. srednje šole

Poudarjena nujnost ustanovitve strokovnega šolstva

Včeraj smo skoraj v celoti objavili poročila Evgena Dobrile, referenta za osnovne šole, na letošnjem občnem zboru Sindikata slovenske šole, na obnem zboru, ki se je zaključil

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 12,9, najnižja 9,3, ob 19, uri 998,9 pa-
da, vlaga 93 odst., veter jugovzhod-
nik 9 km na uro, nebo oblačno, 6,8
mm dežja, morje skoraj mirno, tem-
peratura morja 11 stopinj.

SEJA TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Izvoljena komisija za oceno natečaja za ureditev zgodovinskega dela mesta

Odbornik Vascotto meni, da bi morali lastniki očistiti smeti, ki jih neznanzi odvržejo v ogrado - Bo občina izročila novo igrišče na Proseku športnemu društvu «Primorje»?

Seja tržaškega občinskega sveta se je sinoči začela z odgovori odbor-
nikov na vprašanja svetovalcev. Odbornik Vascotto je odgovoril na nekaj vprašanj liberalca Murgurja v zvezi s pomanjkljivo javno raz-
svetljavo v nekaterih ulicah, za kar je odbornik zagotovil, da bodo skušali zdejeno urediti, čeprav se-
daj nimajo denarja na razpolago. Vazneje je bilo vprašanje odlaganja smeti na stopnišču Zlatih kolajin. Čeprav je odbornik pojasnil, da uslužbenec mestne čistote očisti nakopičene smeti na stopnišču dvakrat do trikrat mesečno, se svetovalec ni zadovoljil z od-
govorom in je upravičeno zahteval od občinske uprave strogo nadzorstvo in visoke globe za ljudi, ki nimajo najmanjšega čuta za snago in spoštovanje do ostalih občanov.

O podobnem vprašanju je odbor-
nik Vascotto odgovoril tudi indi-
pendentistnemu svetovalcu Tade-
mu, samo da se je ta pritožil za-
radi kopičenja smeti in raznih od-
padkov predvsem od dohodnih ce-
stah v mesto. Odgovor odbornika ni bil popolnoma v skladu z de-
janskim stanjem tega vprašanja, saj je dejal, da so za nadzorstvo in poljanje tega polja odgovorni predvsem pokrajinska uprava in ustanova ANAS. Hkrati pa je po-
udaril, da so tudi lastniki zemljišč ob cestah krivi za to, kar se dogaja, češ da bi morali ograditi svoje parcele od cestah ter sami skrbeti za čiščenje smeti, ki jih neznanzi odvržejo v njihovih ogradah.

Sicer pa je pri tem povzval, da so mestni redarji in polski čuvaji do sedaj dalje gledali prekrižkov nekaj glob. Razumljivo je, da se svetovalec ni strinjal z odgovorom, kakor se tudi ne moremo strinjati rti, ko odbornik kar tako zahteva od lastnikov ograd, naj jih dobro ogradijo in naj sami počistijo smeti, ko vendar vemo, da je bil že pred leti ustanovljen zbor poljskih čuvarjev, ki na ga občina uporablja kot redarje, namesto da bi nadzorovali polja in bi hkrati tudi za-
ločili ljudi, ki vozijo iz mesta v okoli-
njo najrazličnejše odpadke in jih odvažajo v ogradah ob cestah.

Med vprašanji je prišlo ponovno na dnevni red okuževanje morskih voda v našem zalivu. Liberalce Trauner je vprašal odbornika za zdravstvo Blasinca, kako je z napo-
vedatelnim deželnim konzorcijem za čiščenje morskih voda. Odbornik je najprej odgovoril, da nas zaliv ni nič bolj okužen in zamazan kot druge obale na Jadranu, samo z razliko, da se pristojne oblasti pri nas bolj zanimajo za to vprašanje kot drugod. Občina, je dejal od-
bornik, je že poskrbela za gradnjo novih naprav za prečiščevanje vo-
de iz kanalizacije, ki se steka v morje pod Škedinjo, sedaj pa da bo treba poskrbeti še za prečišče-
vanje vode iz kanalizacije, ki se steka v morje pri starem pristani-
šču. Rekel je, da je občina članica konzorcija in da pričakuje, da bo kmalu začela kampanja proti ene-
snjenju morskih voda.

Zatem je odbornik Ceschia odgo-
voril komunisti Supančiču glede ukinitve nekaterih športnih naprav na Lovcu (pri Ferdinandu) in povedal, da je v zapišču »Ferdinandeja« zapisano, da mora biti park in ostali del zemljišča na razpolago za razvedrilo izletnikom in ne za zasebne ali druge športne naprave.

Nato je občinski svet sprejel ne-
kak upravnih sklepov, med kateri-
mi so sprejembo naziva konzorcija za opremitve zavoda za fiziko trža-
ške univerze v »Deželni konzorcij za znanstvene in tehnološke raz-
iskave«, ki bo imel sedaj nalogo, da »da pobude za znanstvene in te-
hnološke raziskave v deželi Fur-
laniji, Julijski krajini; sklep o po-
večanju občinskega deleža od 5 na 7 milijonov lir za konzorcij višje šole za telesno vzgojo; sklep o na-
kupu treh novih strojev za pome-
tanje ulic in novih posod iz pla-
stične mase za pobiranje smeti za skupno 186 milijonov lir; uresnitvi-
sklep za umestitev drugega iz-
trednega obroka Rocol-Meara, kjer bodo gradili ljudska stanovanja, za skupno 153 milijonov lir stro-
škov in sklep o uporabi 7 milijonov lir iz sklada za prodajo jurskih zemljišč, za gradnjo športnega igri-

Urnik trgovin za 25. april

Tajništvo Slovenskega go-
sposarskega združenja sporo-
ča, da bo urnik trgovin, briv-
cev in salonov za petek, 25.
april naslednji:

v četrtak na predvečer: tr-
govine podaljšajo delovni ur-
nik za pol ure;

v petek, 25. aprila: trgovine ostanejo zaprte z naslednjimi izjemami: mlekarne odprte od 7 do 12 ure; cvetličarne od-
prte od 8 do 19 ure; slaščič-
arne odprte od 8 do 21.30;

v soboto: trgovine podaljša-
jo delovni urnik za pol ure, vključno tiste z železnico, mo-
vinskimi izdelki, stroji in ser-
visom za avtomobile, ki bodo izjemoma imeli odprto tudi v soboto popoldne;

v nedeljo: trgovine ostanejo zaprte, razen mlekar, ki ima-
jo odprto od 7 do 12 ure in slaščičarni, ki imajo odprto od 8 do 21.30.

Brivski in frizerski saloni so v petek zaprti; danes, v sre-
do imajo normalni delovni ur-
nik, medtem ko v četrtki ima-
jo nepretrgan delovni urnik.

SEJA OBČINSKEGA SVETA V NABREŽINI

Izjava odv. Floridana o izstopu iz Slov. skupnosti in vstopu v PSI

Brez diskusije izglasovan letošnji ob-
činski proračun z glasovi večine

Sinoči je bila v Nabrežini seja občinskega sveta, ki je zaključil z razpravo o letošnjem občinskem proračunu, ki je bil odobren z 11 glasovi (KD, PSI in SS), proti so glasovali 3 svetovalci opozicije (KPI). Po obsebnosti praznovanja, ki ga je podal odbornik Corberi na eni izmed prejšnjih sej, včeraj sploh ni bilo diskusije, razen kratkih izjav predstavnikov svetoval-
skih skupin. O proračunu in izja-
vah bom še poročal.

Ob začetku seje je občinski svetovalec dr. Egon Floridan prečital naslednjo izjavo:

»Sem član občinskega sveta de-
vinsko-nabrežinske občine že od leta 1952. Izvoljen na raznih krajev-
nih večinskih listah. V letu 1964 sem bil izvoljen na listi Slovenske skupnosti.

Danes obveščam ta spoštovani svet, da sem vstopil v članstvo so-
cijalistične stranke Italije. Ta moja odločitev se je poro-
dila po dolgem premisleku, pri čemer sem imel priložnost dobro pretehtati razloge in vzroke moje-
ga današnjega političnega zadržanja. V vseh teh dolgih letih političnega udejstvovanja sem sodelo-

val v raznih krajevnih volilnih skupinah in postenem prepričanju, da je to moje udejstvovanje kre-
pilo demokratične težnje sloven-
skega prebivalstva na našem ozem-
lju.

Vedno v tem smotru sem leta 1964 sprejel kandidaturu na listi Slovenske skupnosti in sem aktiv-
no sodeloval pri pogajanjih, ki so jo privedla do vstopa v politično-
upravno formulo leve sredine, ki še vedno predstavlja politični in-
strument, ki vodi to občinsko upravo.

Notranje dogajanje, politično in-
ne, v Slovenski skupnosti, me je kmalu prepričalo, da je ta hetero-
gena in večbarvna politična forma-
cija zasledovala smotre in namene povsem tuje, če že ne nasprotne, načelom, ki jih je proglasila.

Pri tem je omenil afero okrog Odbora za pomoč razlaščenim, kreture in neposredne emancipacije Slovencev, ki se razbujajo v sloven-
skega malega kmeta, dejansko pa je dovolila, da je bil prikrščen pri odločitvi za zemljo, ki so mu jo razlastili.

Dr. Floridan je še omenil, da je sodeloval v omenjenem odboru, dokler ni spoznal njegove prave namene, nato pa je nadaljeval:

»To je poleg tega dokončni dokaz, z izrecno političnega gledišča, dej-
stva, da so za SS proglasena na-
čela o obrambi slovenske manjši-
ne v tujih državah, ki se razbujajo v nič pred klenstvenimi interesom posameznikov in propadajo v splošnem prikrivanju resnice, kar je značilna razvada okolja, ki je prejeto dokazalo, da ne pozna-
ni najosnovnejših pravil politič-
ne hiše.

Zato se ne more nihče začuditi dejstvu, da SS ne obstaja danes več, ker se je razbila na čerh skandala in politične nesposobno-
sti njenega vodstva, vedno brez vsakega in vsakega konkretnega in ta tehnega političnega progra-
ma in kronično nesposobnega ure-
njevanja tudi najskromnejši politič-
ni smoter.

To vse nam je ponovno nauk, da je treba koristiti in preizkusiti Slove-
nce, zasvojeni in braniti v šir-
šem okviru demokratičnega javne-
ga mnenja in preko tistih politič-
nih strank, ki so v svoji napred-
ni odprtosti in gotovi demokratič-
nosti najprilnejši in najzanesljivi-
ši instrument tega javnega mne-
nja.

Kar se tiče mene, mislim, da je Socialistična stranka Italije — po svoji avtentični tradiciji in po svoji iskreni naravi — prav gotovo ena-
tež strank. Zato sem postal njen član, ki je bil njegov korak bolj logičen, če bi prej podal ostavko kot svetovalec SS in si nato z delo-
vanjem v socialistični stranki za-
služil zaupanje volivcev in izvolit-
ev v občinski svet.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Obvestilo kmetov

Bolniska blagajna kmetov poziva člane, naj pridejo v njene prosto-
re po knjižico izrezkov, ki veljajo za splošno zdravstveno oskrbo in ki so jih uvedli pred kratkim.

Hkrati obvešča kmetovalce, da ne bo več vračala izdatkov, ki so jih imeli kmetje pri placevanju zdrav-
nikov, kot je bilo v veljavi v pre-
teklosti.

Sinoči v Slovenskem klubu

Izredno zanimivo predavanje o prazgodovini Dolenjske

Tudi sinoči je Slovenski klub pri-
pravil svojim članom in obisko-
valcem izredno zanimiv torkov večer na visoki strokovni ravni. Go-
sta sta bila hkrati dr. Stane Ga-
brovec iz ljubljanske Narodnega muzeja in prof. Jone Knez, kustos novonemškega Dolenjskega muzeja, ki sta predavala o prazgodovini Dolenjske.

Dr. Gabrovec je v uvodu po-
udaril pomen Dolenjske v prazgo-
dovini slovenske zemlje: Dolenjska je bila že v osmem stoletju pred našim štetjem izredno goste naselje-
na ter je pomenila živahen živ-
ljenjski in kulturni center, kjer sta se stikali zahodna venetska in vzhodna ilirska kultura. Središče tega področja je bila Stična oz. ilirsko mesto v bližini Stične, za takratne razmere zelo veliko nase-
lje, o čem od stare Emonne in sko-
raj desetkrat bolj obsežno, na pri-
mer, od grške Troje, ki jo opeva Homer in ki je prav v isti dobi kot dolenjsko ilirsko mesto dožive-
la svoj največji razcvet. Z bar-
nimi diapozitivi je predavatelj po-
kazal najnovejše arheološke najd-
be, predvsem v velikih gomilah, polnih keramik in bronastih posod, orodja, klepetov, delov konjske o-
preme, ogrlice in zaplestu, pa tu-
di ostanke prazgodovinskega mesta z njenim večkrat porušeno in na-
novo zgrajenim obzidjem ter s kam-
nitimi temelji hiš.

Prof. Knez je prav tako z dia-
pozitivi orisal najdbe v šestih si-
cer manjših, toda nič manj zani-
mitih in bogatih gomilah v Novem mestu, ki so jih izkopali predvsem v zadnjih dveh letih. Nazorno je tudi pokazal načrt arheološke de-
la ter tehnične pripomočke, ki se jih arheologi poslužujejo, da spravi-
jo na površje dragocene predme-
te, ki so jih pred 2.800 leti zaka-
pali skupaj z mrličmi.

Sicer ne preveč številno občin-
stvo je zelo pažljivo sprejelo iz-
javljajo obeh predavateljev, ki ju je na koncu nagradilo z izredno dolгим aplavzom Predsednik kluba prof. Turina, ki se je na koncu gozdoma toplo zavalil za obisk, je spomnil še drugo predavanje o Dolenjski, ki bo prihodnji teden in ki bo posvečeno srednjeevropski dobi tega predela slovenske zemlje.

Koncert orkestra in solistov Glashene matice v Ajdovščini

V nedeljo je prvič nastopil v Pro-
svetnem domu v Ajdovščini s samo-
stojnim koncertom orkester Glas-
bene matice pod vodstvom prof. Oskarja Kijda, Sodelovala sta so-
lista Neva Merlak - Corrado, klavir in Aleksander Zupancič, violi-
na.

Gostovanje našega orkestralnega ansambla je organizirala Zveza kul-
turno - prosvetnih organizacij v Ajdovščini s sodelovanjem z vodstvom tamkajšnjih glashene šole. Tudi ta pobuda za čim tesnejše sodelovanje kulturnih ansamblor naše pokraj-
ne z onimi iz matične domovine, zlasti v obsebnih področjih, je iz-
redno koristen doprinos povezavi kulturno - prosvetnih organizacij, ki delujejo v enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Orkester GM se je pod vodstvom dirigenta Kijda predstavil kot tehnično izvrstno pripravljene, zlit ansambel, ki uspe-
šno z muzikalnim zanosom poustvarja tudi zahtevna glashena dela, tako v celoti kakor v posameznih de-
tajlih. Kot tenkočuten spremljeval-
ec je orkester obema solistoma omogočil, da sta izstopila s svojim izvajanjem ter se je z njima povezo-
val v prepričljivi glasheni dialog.

Sporod je obsegal Švedensko-
»Sredsko ljudsko melodijo, Mozar-
tova violinski koncert v A duru, Škerjancova Concertina in klavir in godala ter Ipavčev Sernado.

Pianistka Neva Merlakova je z zanosom, tehnično brezhibno in mu-
zikalno doživeto izvedla solistični part Škerjancovega Concertina, dal-
piantistka ni imela na razpolago do-
ber instrument.

Violinist Aleksander Zupancič je prisotnosti s sproščeno, zvočno le-
po oblikovanju in tudi v najsubtil-
nejših nianсах muzikalno poglob-
ljeno violinso igrar ter nam pred-
stavil Mozartovo umetnino v do-
gani izvedbi.

Občinstvo, med katerim smo o-
pazili tudi nekatere predstavnike kulturnega življenja kot slikarja Pilona, zborovodjo in ravnanjela šole Kolonijca, predsednika ZKPO Rojca, ni štedilo s priznanjem an-
samblu, dirigentu in obema solisto-
ma.

Koncert je posnela v celoti kopirka radijska postaja.

Po koncertu se je ansambel za-
držal z gostitelji v hotelu Planika. Obmojstransko je bila izražena že-
lja naj pride orkester zopet kmalu gostovat v Ajdovščino.

Pešca je podr!

Včeraj popoldne ob dveh je avto primul, ki ga je vozil 55-letni An-
tonio Ancich iz Ul. Sata Davis 75, v Ul. Ghega povzeli 42-letnega ured-
nika Valentina Arcionija iz Dre-
voreda D'Annunzio 29, katero so ob 14.30 prepejali v bolnišnico z rešilnim avtom Rdečega križa in odpravili na ortopedski oddelek za-
radi zloma desne rame. Ozdravel bo v dvajsetih dneh.

Do nesreče je prišlo na križišču Ul. Ghega z Ul. Roma. Ancich je s svojim avtom prihajal od postaje in bil namenjen na Trg Dalmazija. Na omenjenem križišču je nenado-
ma zagledal pred seboj moškega, ki je stekel preko ceste nekaj me-
trov od zebraške prečeda za pešce. Skušal je zavreti, toda ni se mu mogel izogniti.

Razstave

V umetniški galeriji »Barisla raz-
stavlja od 24. do 7. 5. svoje delo-
kanke slikar Bruno Ponte. Otvoritve razstave bo 24. 4. ob 18. uri.

Mali oglasi

HOLLESCH — urarna, zlatarna —
Piazza S. Giovanni 1. Priložnosti za birmo, moderno obdelano garanta-
no zlato 18 K po 899 lir gram.

Danes, SREDA, 23. aprila

VOJKO
Sonce vzhaja ob 6.06 in zalene ob 19.01 — Dolžina dneva 13.55 — Lp na vzhodu ob 9.09 in zalene ob 19.01

Jutri, ČETRTEK, 24. aprila
JURIJ

GOSTOVANJE JUGOSLOVENSKEGA DRAMSKEGA POZORISTA IZ BEOGRADA v Kulturnem domu v Trstu

V soboto, 3. maja 1969, ob 16. uri (za šole)

Branislav Nušić

PROTEKCIJA

V soboto, 3. maja 1969, ob 21. uri

I. A. Gončarov

NAVADNA ZGODBA

V nedeljo, 4. maja 1969, ob 15.30 in ob 20.30

Borislav Mihajlovič - Mihiz

KRALJEVIČ MARKO

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK-KONTOVEL

Danes, 23. aprila, ob 20.45 v prosvetni dvorani na Proseku

Mira Puc

SVET BREZ SOVRAŠTVA

Drama v treh dejanjih

Vabljeni!

Slovensko gledališče v Trstu Kulturni dom

Danes, 23. 4. m. ob 20.30 v Mali dvorani

PRODUKCIJA STUDIA SG

Program:

Edvard Albee »Peskovnik«
Murray Shigale »Občelnica«
Tennessee Williams »Nenaseljena hiša«

Prosvetni društvi PRIMOREC TABOR

Trebe priredita

V nedeljo, 27. aprila, ob 17.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

KONCERT

Bratskega srečanja se bo udeležilo preko sto pevcev hrvaškega zbora R.K.U.D. Matko Braja - Rašan in zbora ita-
ljanske manjšine LINO MARIANI iz Pulja.

Vstopnina 300 in 150 lir.

Gledališča

Vred!

Jutri zvečer ob 21. uri v gledališču Verdi šest koncertov, ki bodo simfon-
ske simfon-česte sezone. Dirigent Ricardo Muti, solist violinist Salvatore Accardo. Spored obsega: Ghedini — »Appunti per un Credo«, Sostakovič — »Koncert za violino in orkester op. 89, Čajkovski »Prva simfonia«. Vse skladbe bodo v Trstu prvič izvajane.

Pri blagajni gledališča (tel. 23-988) se nadaljuje prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 15.30 »Funny Girls«. Barbara Streisand, Omar Sharif, Walter Pidgeon.

Grattacielo 15.30 »Metti, una sera a cenar«. L. J. Trintignant, L. Capolicchio, T. Musante. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 15.30 »490 + 1 = 491«. Lelf Nymark, Lena Nymark. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 16.00 »Due ore cose che so di lei«. Marina Vlady, Roger Mon-
sore. Technicolor. — Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.30 »L'aitra faccia del peccato«. Colorscope.

Ritz 15.00 »Tepepa«. Thomas Milian, Orson Welles. Technicolor.

Alabarda 16.30 »Testa di sbarco per otto implacabili«. Peter Lee Law-
rence, Guy Madison.

Moderato 16.30 »Ritornello«. 8 nostri eroi a ritrovare l'amico misteriosamente scomparso in Africa?.

Aurora 16.30 »Serafino«. A. Celentano. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.00 »L'amante di Gram-
scia«. Gian Maria Volonte, Stefa-
nia Sandrelli. Technicolor. Prepo-
vedano mladini pod 14. letom.

Capitol 16.00 »Bora Bora«. Corrado Pani, Haidee Politoff. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 »La pecora nera«. Vil-
torio Gassman, Lissa Gastoni. Technicolor.

Vittorio Veneto 16.00 »El bastardo«. M. Lee, G. Gemma, R. Hayworth. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 »Franco e Ciccio e le vedove allegre«. F. Francini, C. In-
grassia. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 »L'erediteria di Singapo-
ra«. Trevor Howard, Hayley Mills. Technicolor.

Abbatino 16.00 »El Royo«. Richard Harrison, Nieves Navarro. Techni-
color.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Busolini, Ul. P. Revoltella 41, pri-
zul - Cignola, Korzo Italija 14, pri-
dini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo, Trz. Cavana 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

Po zelo izenačeni igri Realna-Klasična 4:4

REALNA: Pertot (Zadnik), Kocjančič, Udovc, Naberger, Košuta, Strekelj A., Čipovč, Strekelj B., Legiša, Ugrin, Sanci.

KLASIČNA: Potončnik, Skrlj, Peterlin, Štokelj, Kodrič, Skrap, Širca, Breclj, Stare, Tavčar, Kraner, Strekelj C. V p. p. 8' strekelj B. (R.), 15' Tavčar (K.), 25' Stare (K.), 32' Širca (K.), 35' strekelj B. (R.) V d. p. 11' Legiša (R.), 17' Peterlin (K.), 20' Kraner (K.) avtogol.

KOTI: 7:7 (3:3).

SODNIK: Vojnić (Števerjan).

Preteklo soboto so na slovenskem liceju obnovili staro tradicijo nogometnih srečanj med šolami. Na stadionu "Prvi maj" v Trstu so se v lepi in zanimivi tekmi pomerili klasični in realni. Takih srečanj smo na naših šolah pogrešali že več let, saj podčrta kažejo, da po šolskem letu 1959-60, ko je trgovska akademija premagala enašterico realne in klasične gimnazije s 4:0 in v povratni tekmi s 1:0, takih dvobojev ni bilo več. Glavno zaslugi, da je prišlo do tega srečanja imata pobudnika: Adrijan Tavčar in Danilo Košuta, ki sta napravila vse potrebne korake, da je prišlo do srečanja.

Za tekmo je vladalo precejšnje zanimanje, le škoda, da se je začela v času, ko je bil poisk se v tekni. Proti koncu prvega polčasa, na se je ob robu igrišča zbralo lepo število gledalcev, med katerimi je bilo tudi nekaj profesorjev. Gledalci so glasno navijali in pri tem niso varčevali s svojimi silami.

Svečda v tej tekmi ni bilo videti posebne tehnike in uigranosti. Igralci pa so bili pritrvalni in borili so se za vsako žogo. Razpoloženost igralcev potrjuje, tudi dejstvo, da je padlo kar 8 golov, še več žog pa je bilo za las zgrešilo cilj. Srečanje je bilo vseh 90 minut napeto in sreča se je nagibala zdaj na eno, zdaj na drugo stran. Nobenemu moštvu pa ni uspelo dokončno uveljaviti svojo premoč.

V obeh moštvih je nastopilo nekaj igralcev, ki so člani raznih nogometnih klubov. Čeprav je bil njihov nastop ključnega pomena pa niso mogli pokazati vseh svojih vrtil, ker pri ostalih so igralci niso nateletni na zadovoljivo so delovanje.

Kronika tekme je precej peštra in vse akcije so bile več ali manj razburljive. Prvi so prišli v vod-

Tekma med ekipama realne in klasične gimnazije je bila polna tako napetih trenutkov

DIJAŠKI ŠPORT

MOŠKA KOŠARKARSKA B LIGA

Italsider kljub zmagi izpadel iz B lige

ITALSIDER - LIBERTAS BIELLA

50:45 (27:19)

ITALSIDER: Cavazzon 8, Simsig 6, Pilon 6, Močenigo 9, Ruprecht 9, Porcelli 10, Dalla Costa 2, Grandini, Lena, Moreni.

BIELLA: Celoria 17, Callegaris 2, Castagnetti G. 6, Polizot, Bruni 7, Castagnetti L., Lucarelli 7, Riva 6, Sarselli, Maraschio.

SODNIKA: Rotondo (Ferrara) in Turci (Reggio Emilia).

KAZENSKI METI: Italsider 14:28; Biella 12:16.

Prepričljiva zmaga Italsidera nad Libertasom iz Bielle ni zadostovala tržaški ekipi da ostane v B ligi zaradi nepredvidene zmage Ausimense nad Biancosarturjem. S 14 točkami na lestvici bo moral Italsider po dveh letih nastopanja v drugi košarkarski ligi prestopiti v C ligo.

Tržačani so v tej tekmi zmagali predvsem s poštovanostjo. Nastopil je tudi Cavazzon, čeprav se ni popolnoma okrevail. Vsi košarkarji Italsidera so napeli vse sile, da bi s hitrimi akcijami zvedli nasprotnika. Taktika se je povesila obnesla, čeprav je pri tem prišlo tudi do številnih osnovnih napak. Domača ekipa je izvedla mnogo protinapadov. V obrambi pa ji je uspelo onemogočiti visokega Lucarellija (2,10 m) z zelo gibčno čeno 3:2.

Libertas je nekoliko razočaral, zlasti če upoštevamo, da zaseda tretje mesto na lestvici. Edino Celoria, ki je nastopal v državni mladinski reprezentanci, se je izkazal kot odlični strelec. Castagnetti je bil skupno z Lucarellijem učinkovit po košem. Sojenje pa je bilo precej poprečno. Adrijan Zavadijal

KOŠARKA

PRVENSTVO «1. DIVISIONE»

Tudi v tekmi s Ciano Colori borovci ostali brez zmage

Nasprotnik jih je premagal predvsem s taktično igro

CIANO COLORI - BOR 57:45 (25:22)

CIANO COLORI: Del Ross 3, Bodigoi 4, Del Prete 2, Martini 4, Ivancich, Stibel 27, Rudez, Colli 4, Trocena 2, Svara 11.

BOR: Tavčar 4, S. Hrvatić 3, L. Pertot, Stokelj 1, V. Hrvatić 5, M. Kralj 2, A. Pertot, Cermelj, B. Spacal, R. Kralj 30.

SODNIKA: Pettarin in Allegretto.

PROSTI STRELI: Ciano Colori 17:24; Bor 8:16.

5 OSEBNIH NAPAK: S. Hrvatić in Colini.

Borovci niso bili zadovoljni s tekmo. Njihov nasprotnik je bil ekipa Ciano Colori, ki se je nahajala skupno z Borom na zadnjem mestu lestvice. Vsi so sicer pričakovali, da bodo borovci tokrat končno le prišli do zmage, a tudi v tem srečanju so morali poraženi zapustiti igrišče.

Nasprotna ekipa je zmagala zasluzeno. Po zadnjih prijateljskih tekмах se je povsem spremenila. Zmagala je predvsem s pomočjo taktike, kajti, če se je spremenila obrambni sistem, in je s tem zmedla »playme«. Nasprotniki so začeli s čono, toda borovci so kljub temu z lahkoto prihajali do nasprotnikovega koša, to pa predvsem po zaslugi Rajmunda Kralja.

Ekipa Ciano Colori je sredi prvega polčasa prešla na individualno obrambo in ta poteza je obrodila sadove, saj je zaključila ekipa CC ta del igre v svojo korist.

V drugem polčasu, ko je že vse kazalo, da bodo zmagali »playme«, saj so vodili z 39:33, je nasprotnik zopet preselil na čono in sicer zelo tesno. S tem je Rajmundo Kralju onemogočil prodore. Borovci so bili prisiljeni metati od daleč, pri tem pa so bili žal dokaj

netočni. Zmago so tako morali prepustiti nasprotniku, čeprav so bili spočetka vsi prepričani, da bodo prišli do obeh točk.

Med »playme« se je tudi tokrat izkazal Rajmundo Kralj, ki je sam zbral 30 točk. Toda en sam dober igralec ne zadostuje ekipi za zmago. To je dokazal nasprotnik, pri katerem so skoraj vsi igralci uspešno metali v koš. Posebno pa se je izkazal trener in igralec Stibel, ki je sam zbral 27 točk. Poleg njega pa tudi bivši član Bora Svara z lepimi meti od daleč.

— jan —

ŠZ Bor v petek proti Don Boscu

V petek 25. t.m. bodo »playme« odigrali zadnjo tekmo prvega kola in sicer proti Don Boscu. Ta ekipa se nahaja na prvem mestu, zaradi česar bo naloga borovcev težka. Ekipa sestavljajo razmeroma mladi igralci, toda tudi starejši in prav ti igrajo igro ter dosežajo rezultate. Zato bodo morali skoraj gotovo »olav« spet poraženi z igrišča.

Borovci bodo igrali v običajni postavi, in sicer: Kralj Rajmundo, Kralj Martin, Pertot Aleksander, Pertot Livij, Hrvatić Stojan, Hrvatić Walter, Cermelj Edil, Tavčar Sergij, Stokelj Renato in Spacal Borut. Vsekakor je treba pripomniti, da so borovci v zadnjih tekmah precej popustili. Ne prikažejo več le igrice, ki so jo prikazali v prvih tekmah. Razlogov je morda več. Igralci ne trenirajo več resno, čeprav redno hodijo na treninge. Vzrok tega je predvsem psihološki, kajti zadnje mesto na lestvici gotovo slabo vpliva na igralce. Posebno pa so slabo vplivali rezultati prvih tekem, ko so morali »playme« v igrišča poraženi šele po podaljškili.

Drugi razlog je v tem, da »playme« preveč osredotočijo igro na visokega Rajmunda Kralja, Seveda, ko temu ne gre ali pa se utruje postane rezultat negotov. Do tega pa pride ker so igralci večinoma še mladi in jim manjkajo izkušnje. Zato večkrat popustijo. To so dokazali tudi v raznih tekmah, ko so izgubili srečanje potem ko so imeli zmago že v žepu.

Tekma proti Don Boscu bo na igrišču v Ul. dell'Istria ob 11.30.

— jan —

ODBOJKA

Zenska odbojkarška C liga

V prvem nastopu prvi poraz Bora

CORRIDONI - BOR B 3:1

(15:5, 15:9, 8:15, 15:7)

BOR B: Suhadolc, Artač, Demšar, Kalan, Pečar, Bole, Candek, Svagelj.

V nedeljo se je začelo žensko odbojkarško prvenstvo C lige. Edina slovenska sesterka, ki nastopa letos v tem prvenstvu, t. j. druga Borova ekipa, se je v št. Petru ob Soči pomerila s tamkajšnjim Corridoniem. Slovenska dekleta so stopila na igrišče s povsem nerazumljivo tremo in so že od vsega začetka zaigrala dokaj slabo. Niso znala braniti močnih servisov nasprotnice, na igrišču pa so bila preveč statična in premalo poštvala. Niti menjava igralcev in minuta

odmora niso pomagale: prva dva seta so borovke zapravile s precejšnjo razliko v točkah.

Tretji set je bil najzanimivejši in najbolj borben. Tržačanke so igrale mirneje in so uspešno gradile igro. Povede so s 7:2 in nato obdržale svojo prednost do konca niza.

V četrtem delu igre pa se je ponovila slika iz prvih dveh, le da so zdaj zapravile še več servisov, poleg tega pa so nasprotnicam »podarile« še točko zaradi napadne postavke ekipe. Poraz je bil torej povsem zaslužen in nelzebežen. Nasprotnice niso bile nepremagljive in borovkam bi lahko vsekakor uspelo osvojiti vsaj en set, če ne celo zmage, če bi seveda zaigrale tako kot znajo.

Prihodnjo nedeljo bo Bor B igral z goriskim AGI. Ta je na papirju sicer favorit, vendar upajmo, da »playme« ne bodo razočarale tudi v Gorici.

INKA

ŠPORT NA TV

Danes zvečer se bosta ob 21. uri pomerila v prvem polfinalnem srečanju tekmovalca za pokal evropskih nogometnih prvakov Milan in Manchester United. Tekma bo v Milanu na San Siru. Prenasli bomo v neposrednem televizijskem prenosu po prvem sporedu z začetkom ob 20.55.

OBVESTILO

S D BREG

sključuje za danes, 23. t.m., ob 18. uri na redni trening vse nogometaše začetniške ekipe. Treninga naj se udeležijo vsi mladinci, ki so stari 12. let.

Kako rešiti vprašanje dveh dediščin

(Nadaljevanje s 3. strani)

spoznal, ko je v prvi svetovni vojni v svojstvu rezervnega poročnika bil ujet. Vse do leta 1921 je bil v Irkutsku na Bajkalskem jezeru, nato pa se je čez Kitajsko vrnil v Nemčijo. Njegova sestra Wilhelmine pojasnjuje to, da je zobozdravnik zapustil vilo SZ, takole: »To je storil v znak hvalečnosti za dobro ravnanje z njim v času ujetništva in pa kot gesto v prid sporazumevanja med ruskim in nemškim narodom. Pripovedoval mi je o tem, kakšnega pomena je za Ruske bila osvoboditev izpod carskega jarma.«

Zdaj pa v bayreuthski občini menijo takole: »Če bodo Rusi sprejeli podokrajno vilo v Nürnbergu, bo to pomenilo priznanje veljavnosti mednarodnega pravnega prava.« To pa pomeni, da bi v tem primeru tudi mesto Bayreuth moralo dobiti svoj črnomorski vinograd. Zupan Wild je optimističen, zdaj je ministrstvo za zunanje zadeve v Bonnu zahtevalo od sovjetskega veleposlaništva odgovor, bavarsko ministrstvo za pravosodje, pa se je odločilo, da bo to zadnjo zadevo proučilo s stališča reciprocitete.

Na sovjetskem veleposlaništvu v Bonnu niso kdo ve kako pripravljeni o tem razpravljati s časniki. Reklji so samo: »Dediščino bomo sprejeli.«

10. MAKS ZADNIK

Med Snežnikom in morjem

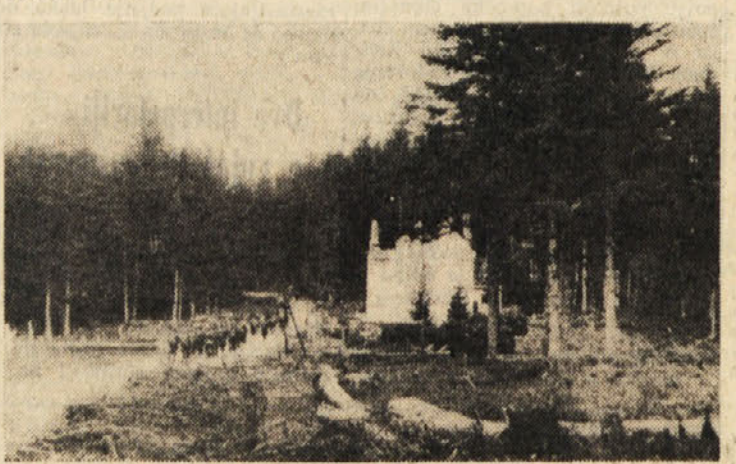
Spomini na NOB - Istrski odred v Brkinih in Istri

Največ se jih je vrnilo v Brkine, nekaj pa jih je v tej zmedenosti pritekel naravnost k Nemcem, in ti so jih nekaj pobili, druge pa ujeli. Spominjam se, da nas je ostalo skupaj še 15. Nadaljevali smo potovanje čez Tabor in proti Zagorju na Pivki. Blizu Vilharjevega gradu na Kalcu sredi Pivške planote, sta nas dohitela še dva tisti fantov, ki so pobegnili od domobrancev iz Trsta. Tako nas je bilo skupaj 17.

Ze pred dnem smo prispeli na Jurišče, kjer smo se ustavili, se pri terenih nahranili in odpočili do polnoči. Ob 12. uri smo odpotovali čez Mašun v Loško dolino, kamor smo prispeli zvečer. Tisto noč, smo prespali v vasi Podcerkev, kjer so nas tovariši iz komande mesta Stari trg gostoljubno sprejeli, nas razporedili po hišah za večerjo in nam dodelili prenočišče. Pri njih smo se počutili na varnem in udobno. Naslednji dan zjutraj so nam povedali, da je odšla XIV. divizija proti Kočevju in jo bomo verjetno našli že na osvobojenem mestu.

Okoli 9. ure zjutraj (10. 12. 1943) smo krenili iz Loške doline proti Loškemu potoku po gozdnih stezah in zasneženih poteh. Hoja je bila zelo naporna. Med potjo nismo dobili nikjer hrane, toda imeli smo nekaj s seboj. Zvečer smo se ustavili v požgani vasi Travniki, kjer smo prespali pri neki

partizanski družini v zasilo nakriti hiši, ki so jo bili italijanski fašisti požgali že leta 1942. Mož nam je potožil, da nima ničesar, s čimer bi nam postregel, nekaj hrane pa smo dobili v etapni kuhinji. Zjutraj 11. 12. 1943 smo nadaljevali potovanje po čisti moni Podpreske in Drage čez Medvedjek proti Kočevski Reki.

Pohod v Slovenijo, 1. 4. 1944. Vrh Korena

Pot se je vlekla neznansko dolgo. Cesta je bila pokrita s snežno odejo, debelo kakih 20 cm, vreme vlažno in od časa do časa je rosil mrzel droben dež. Nihče izmed nas ni poznal poti, ker smo tudi prvič potovali. Hodili smo po ozki gazi in se pozno popoldne približali kotlini na desni strani ceste, v kateri je bila požgana Cvarova žaga. Na nasprotnem pobočju pa smo videli dolgo kolono nosil, na katerih so borci nesli ranjence v bolnišnico, ki je bila skrita nekeje v gozdu nad vasio Borovce. Od tu smo zavili na levo in prispeli že v temi lahko in premočeni v večjo zapuščenost vas. V njej smo

srečal Stanka Semiča — Dakija, komandanta Tomšičeve brigade in nekaj njegovih borcev — patroljo. Ti so nam povedali, da smo v Kočevski Reki. Reklji so nam tudi, da se napad XIV. divizije na Kočevje ni povsem posrečil, ker je prišla Nemcem in belim pomoč iz Ljubljane. Nasi so imeli v boju zlasti pa med umikom precejšnje izgube, padel je tudi komandant XIV. divizije Mirko Bračič. Vsi smo ga iskreno obžalovali.

Pozneje smo si poiskali neko opušeno hišo, kakršnih je bilo mnogo, si zakurili ogenj, izmnsko stražili in dremali okoli ognjišč. Za večerjo smo si lahko privoščili le dim. V vasi ni bilo ne ljudi in ne hrane.

Neprespani in lačni, premočeni, s krvavinami in od dima opečenimi očmi smo se 12. 12. zjutraj skupno s tovariši iz Tomšičeve brigade napotili naprej. Okoli 11. ure smo prispeli v Stalce, kjer so nam povedali, da je štab divizije na Moravi. Napotili smo se tja, toda tam smo našli le štab Sercejeve brigade. S tov. Tomažičem sva se napotila v štab brigade in sporočila, da imava novice, toda niso jih hoteli sprejeti, pa tudi mi nismo vedeli ali hoteli povedati, kje je štab divizije. Le z veliko težavo sva jih sprosil, da so novice sprejeli in nama izdali potrdilo. V štabni kuhinji sva dobila tudi nekaj hrane.

Štab brigade je bil v neki veliki izbi. Okoli večje mize, na kateri so bili razgrnjeni zemljevidi, so se gnetli člani štaba in kurirji. Imensko se spominjam le komandanta Jaka Riharja. Mednje je stopil Dakij, razgalil stegna, da si ogleda rane, ki jih je dobil v boju za Kočevje. Izstreljek ga je bil opazil po obeh nogah z zadnje strani. »Da le ni hušnega,« je rekel Dakij in se posmejal.

Ze isto popoldne sva z Vinkom odpotovala z Morave proti Kočevski Reki, od tam pa se napotila po gozdu v Golenico, malo vasko sredi gozdnega morja, kamor sva prišla, ko je bila že tema. Noč je bila zelo temna, krajev in poti niso poznala, bila pa sva tudi utrujena in lačna, zato sva se ustavila v vasi, da prenočiva, čeprav je bilo nevarno. Zavila sva v malo kmečko hišo, kjer sta naju starejši možki in ženska

prijazno sprejela. Le strah ju je bilo, s čim naju naju postrežeta; ženica nama je prinesla posušenih jabolčnih reznjev in nama ponudila jabolčni kompot iz posušenih »krljčev«, kot so reznje imenovali. Naju pa je bilo strah ostati, ker ljudi niso poznala in sva se bala, da gre le za hinljeno prijaznost, da nas zvažijo v past in pokličejo bele ali Nemce, kot se je v okolici Ribnice često zgodilo posameznikom — kurirjem in partizanskim patroim.

Bila sva v hudi dilemi, kaj storiti. Končno sva se dogovorila, da prespiva, saj nama ni nič primernjega kazalo, ker sva bila utrujena in naju nogo niso mogle več nositi. Zarila sva se v stelo v nekem odprtem hlevu in že pred dnem vstala ter se umaknila v bližino vasi, da se izogneva morebitnemu presenečenju, toda nič sumljivega ni bilo, zato sva počakala, da nekoga vprašava za pot iz Golenice proti Podpreski. Zvedela sva, naj greva ob liniji telefonskih drogov in bova prišla na cesto Loški potok — Kočevska Reka. Res sva ubrala to smer in hodila več kot 6 ur po pragozdu Medvedjeka, nikjer nobene siedi sečnje in ne cloveka, podrti, zaradi starosti segnila drevesa, in vonj po trobnobi so bili naši edini spremljevalci. Sele okoli 14. ure — po več kot šesturnem pešačenju — sva prispela v vas Drago, od tu sva potovala dalje in tik pred nočjo prispela v Retje v Loškem potoku, kjer sva prespala noč pri neki partizanski družini in dobila dobro večerjo.

Naslednji dan, 14. 12. 1943 sva potovala iz vasi Retje v Loško dolino; bil je že šesti dan našega potovanja. Srečeno sva že popoldne prispela na komando mesta Stari trg v vasi Smarato. Tu je bilo ugodno. Dobila sva večerjo, zvečer smo poslušali radijske vesti, hiše pa je osvetljevala elektrika in spala sva v spalnic; ljudje so se počutili varni, sovražnik je bil daleč, bilo je čisto drugače kot pri nas v Brkinih, kjer je pretila nevarnost sovražnega vdora vsak hip. Vendar je bilo pri nas nekaj, česar Loška dolina ni premogla. Naše brkinsko ljudstvo je bilo bilo predano in vneto za narodnosvobodilni boj kot pa prebivalstvo v Loški dolini. (Nadaljevanje sledi)